

กระทู้ถามที่ ๐๔๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การช่วยเหลือประชาชนสร้างอาชีพเพื่อความมั่นคงของประชาชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังต่อไปนี้

ด้วยปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำในขณะนี้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก ค่าครองชีพสูงขึ้น แต่รายได้กลับลดลง สถานประกอบการหลายแห่งต้องปิดตัวเกิดภาวะอัตราการว่างงานสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีความต้องการที่จะได้รับการส่งเสริมในการสร้างงานสร้างอาชีพเพื่อให้มีรายได้ที่มั่นคง รวมไปถึงผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน ซึ่งวิสาหกิจชุมชนถือเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจฐานรากที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การจัดทำโครงการ และการสนับสนุนในการพัฒนาสินค้าหรือบริการของวิสาหกิจชุมชนนั้นจะสามารถทำให้เศรษฐกิจของชุมชนเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความยากจนและลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีแนวทางช่วยเหลือประชาชนในการสร้างงานสร้างอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีการกำหนดมาตรการหรือจัดทำโครงการในการช่วยเหลือและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนตามแนวนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาอย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๔๑ ร.

ของ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กรุงเทพมหานคร
เรื่อง การช่วยเหลือประชาชนสร้างอาชีพเพื่อความมั่นคงของประชาชน

ข้าพเจ้า นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีแนวทางช่วยเหลือประชาชน
ในการสร้างงานสร้างอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ดังนี้

๑. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการพัฒนาสังคม การสังคมสงเคราะห์
การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิแก่คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง
และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ รวมถึงการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย
เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิต ภายใต้พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙

แนวทางช่วยเหลือประชาชนในการสร้างงานสร้างอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคง
มีแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาทักษะชีวิต โดยการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ จัดสวัสดิการสังคม
ส่งเสริมด้านทักษะอาชีพ ฝึกสอนตามความถนัดของแต่ละบุคคลจากครูฝึกอาชีพ นอกจากนี้ ยังบูรณาการ
ร่วมกับภาคีเครือข่าย มุ่งเน้นด้านทักษะการใช้ชีวิตและทดลองให้ผู้ให้บริการใช้ชีวิตตามปกติ
เพื่อเป็นการเรียนรู้ให้พร้อมก้าวเข้าสู่สังคม

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีการดำเนินการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อส่งเสริม
การเข้าถึงอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๑) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิต เพื่อฟื้นฟูศักยภาพผู้ให้บริการ
ให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ก่อนเข้ารับการฝึกทักษะอาชีพในระยะต่อไป

๒) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) ส่งเสริมอาชีพ
และรายได้ให้กับผู้ให้บริการภายในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต
เป็นการส่งเสริมด้านอาชีพของผู้ให้บริการภายใน โดยทางบริษัทฯ ร่วมบริจาคถุงปูนซิเมนต์เป็นวัสดุอุปกรณ์
ให้ผู้ให้บริการผลิตสินค้าเพื่อออกจำหน่าย ทำให้ผู้ให้บริการมีรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์

เป็นการฝึกสมาธิและทักษะอาชีพของผู้ใช้บริการในหน่วยงาน การจ้างงานผู้ให้บริการภายนอกและภายใน
ได้มีอาชีพ มีงานทำ สนับสนุนการจ้างงาน

๓) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับบริษัท พนาทัศน์ จำกัด ที่ส่งผู้ให้บริการเข้าทำงาน
ดูแลทำความสะอาดสวนสาธารณะ ถือเป็นทดลองให้ผู้ให้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี
และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชายธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ทำงานประจำ ๖ วันต่อสัปดาห์ รายได้วันละ
๓๓๑ บาท ผู้ใช้บริการมีการจัดประชามติทุกวันหลังเลิกงานเพื่อจัดตารางการทำงาน เป็นการสร้างความ
ความกระตือรือร้นของผู้ใช้บริการให้รับผิดชอบตนเอง ฝึกระเบียบวินัย ทดลองใช้เงินซื้อสิ่งของที่จำเป็น
และให้จำลองใช้ชีวิตด้วยตนเองในสังคม

ทั้งนี้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยสำนักงานธนานุเคราะห์ (สธค.) ซึ่งเป็นโรงรับจำนำ
เพื่อสังคม มีเป้าประสงค์มุ่งเน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้าง
ความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน โดยขอบเขตการดำเนินงานถูกกำหนดเป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์
ใช้ในการวางแผน ประกอบด้วย

๑) สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

- ดำเนินกิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
- สื่อสารภาพลักษณ์และการให้บริการของสำนักงานธนานุเคราะห์
- สอบถามความต้องการของชุมชน พร้อมประสานให้ความช่วยเหลือกับเครือข่ายหน่วยงาน

ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมและพัฒนาชุมชน

- วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาทบทวนขอบเขตการกำหนดแนวทาง
ในการพัฒนา

- ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนร่วมกับเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
ธนาคารออมสิน ฯลฯ

๓) ส่งมอบความเชี่ยวชาญ

- การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และสร้างความรู้ความชำนาญแก่ชุมชน
- ส่งมอบความรู้และคำปรึกษาด้านการเงิน การออมเงิน และการออมทองผ่านคลินิก สธค.
- การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาด้านการเงินเบื้องต้นให้แก่สมาชิกในชุมชน

๒. กรมกิจการเด็กและเยาวชน

มีภารกิจในการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ และสนับสนุนคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
ให้เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาทักษะชีวิต

ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมในมิติด้านเศรษฐกิจสำหรับเด็กและเยาวชน ดังนี้

๒.๑ การส่งเสริมการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ โดยการสนับสนุนงบประมาณเป็นเงินอุดหนุน เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมในการพัฒนาเด็ก เยาวชน ชุมชน และสังคม รวมทั้งสิ้น ๔,๒๗๒ กิจกรรม มีเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๒๔๖,๙๒๓ คน โดยเป็นกิจกรรมด้านการส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับเด็กและเยาวชน จำนวน ๔๓๔ กิจกรรม มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๓,๙๗๐ คน

๒.๒ การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับแม่วัยรุ่นและครอบครัว โดยการสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้านพักเด็กและครอบครัว ๗๗ แห่ง เพื่อดำเนินการฝึกอาชีพและจัดหางานให้กับแม่วัยรุ่นและครอบครัวตามความสนใจและความถนัด จำนวน ๒,๙๓๖ คน โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่

๑) การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในสถานรองรับ ๓๑ แห่ง โดยการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาตามช่วงวัยอย่างเหมาะสม เสริมสร้างความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ รวมถึงการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาทางสังคมได้รับการพัฒนาศักยภาพ และมีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จำนวน ๓,๙๑๓ คน

๒) การส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ โดยจัดอบรมพร้อมฝึกงานให้กับเด็กอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี จำนวน ๔๐๐ คน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสามารถค้นหาความชอบความถนัดในการประกอบอาชีพ และต่อยอดการมีธุรกิจเป็นของตนเอง

๓. กรมกิจการผู้สูงอายุ

มีแนวทางช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านอาชีพให้แก่ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนี้

๓.๑ การให้ทุนกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) ให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพรายบุคคล สามารถกู้ได้วงเงินไม่เกินคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผลการดำเนินงานสะสมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๖ จำนวน ๑๑๐,๘๐๗ ราย เป็นเงิน ๓,๐๑๖,๓๑๕,๑๘๕ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๖)

๒) ให้บริการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพรายกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้กลุ่มละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระเป็นงวดภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งผลการดำเนินงานสะสมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๖ เป็นเงิน ๖,๙๔๘,๓๖๐ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๖)

๓.๒ การส่งเสริมความร่วมมือภาคธุรกิจเอกชนเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ จัดอบรมให้กับผู้สูงอายุ อาทิ โรงเรียนผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ กลุ่มผู้สูงอายุที่ขอสนับสนุนเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ เป็นต้น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับดิจิทัลให้แก่ผู้สูงอายุที่รวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ ได้มีความรู้ด้านการขายของ Online เช่น หลักสูตร

การเปิดร้านค้า Online กับ Lazada หลักสูตรการถ่ายภาพและตกแต่งภาพสินค้า หลักสูตรการพัฒนาสินค้า และบรรจุภัณฑ์ โดยเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ได้ร่วมกับ Lotus และ Lazada ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุ

๓.๓ การส่งเสริมอาชีพผ่านศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยดำเนินการส่งเสริมการประกอบอาชีพผ่านศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๒,๐๖๔ แห่ง ทั่วประเทศ โดยคณะกรรมการ ศพอส. ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณของกรมกิจการผู้สูงอายุ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปัจจุบันมีการลงทะเบียนคนคลังปัญญาเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน ๓๔,๘๐๒ คน ทั่วประเทศ อีกทั้ง มีการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) จำนวน ๒,๔๕๖ แห่ง ปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๗๕,๔๗๒ คน ทั่วประเทศ

๓.๔ โครงการเพิ่มทักษะอาชีพ (Upskill) อาชีพออนไลน์ในยุควิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ดำเนินการจัดอบรมผ่านระบบออนไลน์ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนทั้งหมด ๑๘๕ คน ได้แก่

- ๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย/ชมรมผู้สูงอายุ จำนวน ๑๔๐ คน
- ๒) กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน จำนวน ๔๕ คน

๓.๕ การบูรณาการเพื่อการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง ซึ่งเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ มีการบูรณาการงานเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ ในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประกอบด้วย

๑) เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้จัดทำแผนบูรณาการร่วมกับกระทรวงแรงงาน จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

- โครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ มีผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒,๔๔๔ คน วงเงิน ๙.๖๖๖๖ ล้านบาท

- โครงการอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ มีผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๘,๖๑๙ คน วงเงิน ๒๐.๐๐๐๐ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๕)

๒) เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้จัดทำแผนบูรณาการร่วมกับกระทรวงแรงงาน จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ มีผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐,๐๐๖ คน วงเงิน ๖.๕๔๓๖ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๖)

๔. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการส่งเสริมสิทธิ สวัสดิการ การคุ้มครอง และการสร้างโอกาสความเสมอภาคสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประกอบอาชีพที่มุ่งเน้นให้คนพิการมีศักยภาพ มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมต่อไป

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้ดำเนินการส่งเสริมทักษะและพัฒนาศักยภาพให้กับคนพิการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความมั่นคง โดยเน้น “การสร้างโอกาสสร้างงาน สร้างรายได้ สำหรับคนพิการ” ผ่านกิจกรรม/การดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ การเตรียมความพร้อมคนพิการที่อยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการในด้านปัจจัยสี่ เพื่อให้สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางด้านร่างกายผ่านกิจกรรม “อาชีวะบำบัด” เพื่อฟื้นฟูสภาพความพิการ บำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ รวมทั้งพัฒนาทักษะด้านอาชีพ เพื่อให้คนพิการมีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้

๔.๒ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้กับคนพิการ โดยการพัฒนาทักษะเดิม (Upskill) เพิ่มเติมทักษะใหม่ (Reskill) ในด้านที่คนพิการมีความสามารถ มีความถนัดและสนใจ สามารถพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น ทักษะอาชีพใหม่ ๆ ทักษะด้านดิจิทัล รวมถึงส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ นำไปสู่การมีรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ หรือการมีอาชีพอิสระ อาทิ การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านอาชีพผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพสำหรับคนพิการ ฯลฯ และเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถดำเนินการส่งเสริมอาชีพคนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้จำนวนทั้งสิ้น ๑๒,๔๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๓.๖๔ ของเป้าหมาย (๑๒,๐๐๐ คน)

๔.๓ การสนับสนุนการต่อยอดในการประกอบอาชีพของคนพิการ ผ่านกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยเปิดโอกาสให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ สามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อนำไปเป็นทุนประกอบอาชีพอิสระหรือขยายกิจการ โดยสามารถยื่นกู้ได้รายละไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือรายละไม่เกิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจะพิจารณาเป็นราย ๆ ไป และแบบกลุ่มยื่นกู้ได้ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สามารถผ่อนชำระภายใน ๕ ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย

๔.๔ การสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิด้านอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเกิดกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง โดยการสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ กลุ่มละ ๕๐,๐๐๐ บาท (คนพิการรวมกลุ่ม ตั้งแต่ ๑๐ - ๒๐ คน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ การศึกษาดูงาน การต่อยอดเพิ่มความรู้ และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพคนพิการทั่วประเทศ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มประกอบอาชีพฯ ได้จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๔๐ กลุ่ม (๒๐,๕๖๙ คน)

๔.๕ การส่งเสริมการจ้างงานคนพิการตามกฎหมายกำหนด โดยส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน (สถานประกอบการ) ปฏิบัติตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจ้างงานคนพิการ มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงาน

ตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ การส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) เป็นรายปี หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนฯ และการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ โดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้

๕. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพสตรี การส่งเสริมความเสมอภาคและความเท่าเทียมระหว่างเพศ การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสตรี ผู้แสดงออกที่แตกต่างจากเพศ โดยกำเนิด และบุคคลในครอบครัว การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว การตรวจสอบการชดเชยและเยียวยาเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ และการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพผู้ประสบปัญหาจากการค้าประเวณี ทั้งนี้ กองคุ้มครองและพัฒนาอาชีพซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่สตรีและครอบครัว รวมถึงประชาชนกลุ่มเปราะบาง หรือประชาชนที่ประสบปัญหาทางสังคม ถูกเลิกจ้างว่างงาน และต้องการมีอาชีพ มีรายได้ หรือต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการจัดบริการสวัสดิการสังคม และให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง ผ่านศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว และสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในการดำเนินโครงการ เพื่อส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาอาชีพ โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพตามความถนัดและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพอย่างมั่นคงและยั่งยืน มีการจัดโครงการเพื่อฝึกอาชีพและพัฒนาทักษะฝีมือ ส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปหรือบุคคลในครัวเรือนเปราะบางที่ประสบปัญหาทางสังคมมีอาชีพเสริมหรือประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นของตน สามารถทำธุรกิจ มีรายได้ที่มั่นคงและเพียงพอสำหรับการดูแลตนเองและครอบครัว ไม่ต้องย้ายถิ่นเข้าไปหางานทำเป็นลูกจ้างในจังหวัดที่เป็นฐานการผลิต อันเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว โดยมีกิจกรรมการช่วยเหลือประชาชนสร้างอาชีพเพื่อความมั่นคงของประชาชน โดยเป็นการฝึกอบรมอาชีพภายในหน่วยงานทั้ง ๑๒ แห่ง ซึ่งประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก กลุ่มเป้าหมายปีละ ๑๒,๐๐๐ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม	รูปแบบ/วิธีดำเนินงาน
<p>๑. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีและครอบครัว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นไม่เกิน ๑ เดือน หลักสูตรระยะสั้น ๑ เดือน ๓ เดือน ๔ เดือน ๖ เดือน และหลักสูตรความร่วมมือสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ - ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน องค์การเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจของหน่วยงาน - จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และองค์ความรู้ด้านกฎหมายสิทธิต่าง ๆ
<p>๒. กิจกรรมสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ ประสานงาน และรับสมัครกลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๑๕ คน จัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจรายละเอียดของกิจกรรม/โครงการ - จัดฝึกอบรมทักษะอาชีพ ตามกิจกรรมสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว ระยะเวลา ๒๐ - ๓๐ วัน - สนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ๔๐ วัน (ระหว่างการฝึกอบรมทักษะอาชีพ หรือหลังจากการฝึกอบรมทักษะอาชีพ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม)
<p>๓. กิจกรรมสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกผู้ผ่านการอบรมกิจกรรมสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัวที่มีการรวมกลุ่มกันไม่น้อยกว่า ๑๐ คน - สนับสนุนกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการกลุ่ม ทั้งทักษะฝีมือ และทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม ๖๐ วัน

กิจกรรม	รูปแบบ/วิธีดำเนินงาน
๔. เสริมสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจแก่สตรีและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านอาชีพ - กิจกรรมประชาสัมพันธ์ภารกิจด้านการส่งเสริมธุรกิจสตรีและครอบครัว - กิจกรรมส่งเสริมผลิตภัณฑ์และแบรนด์เพื่อเพิ่มโอกาสในการดำเนินธุรกิจ

๖. การเคหะแห่งชาติ

มีนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนสร้างอาชีพเพื่อความมั่นคงของประชาชน ด้วยปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำในขณะนี้ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างมากจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น แต่รายได้กลับลดลง สถานประกอบการหลายแห่งต้องปิดตัว เกิดภาวะอัตราการว่างงานสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีความต้องการที่จะได้รับการส่งเสริมในการสร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ที่มั่นคง รวมถึงผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน ซึ่งวิสาหกิจชุมชนถือเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจฐานรากที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การจัดทำโครงการและสนับสนุนในการพัฒนาสินค้าและบริการของวิสาหกิจชุมชนจะทำให้เศรษฐกิจของชุมชนเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความยากจนและลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการเคหะแห่งชาติได้จัดอบรมและจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามความต้องการของประชาชน เพื่อสร้างรายได้และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในการอบรมส่งเสริมอาชีพตามหลักสูตร ดังนี้ ๑) หลักสูตรการประกอบอาหาร ๒) หลักสูตรสมุนไพรไทย ๓) หลักสูตรงานฝีมือ ๔) หลักสูตรเกษตรกรรม ๕) หลักสูตรนวดแผนไทย ๖) หลักสูตรช่าง และ ๗) หลักสูตรการขายสินค้าออนไลน์ ซึ่งหลักสูตรทั้ง ๗ ประเภท ประชาชนในชุมชนสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสามารถนำไปปรับใช้ในครอบครัว ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้

๗. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. เห็นความสำคัญของฐานงานเศรษฐกิจและทุนชุมชน เนื่องจากเป็นรากฐานอันมั่นคงที่จะทำให้ขบวนองค์กรชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงกำหนดการสนับสนุนงานดังกล่าวไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ (๑) ว่าด้วย “สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม” โดยมีเจตนารมณ์มุ่งเน้นให้ “ชุมชนท้องถิ่นมีระบบเศรษฐกิจและทุนชุมชนที่มั่นคง

สามารถพึ่งตนเอง และจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน” โดยรูปธรรมของการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ และทุนชุมชนที่ผ่านมา ตั้งอยู่บนฐานแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถแยกหมวดของฐานงานที่นำไปสู่หรือสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและทุนชุมชน ดังนี้

๑) ฐานระบบการเงินและทุน ที่ปรากฏรูปธรรมในเรื่อง การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ องค์กรการเงิน การสนับสนุนระบบสินเชื่อเพื่อการพัฒนา การบูรณาการกองทุน การแก้หนี้ในระบบ และสถาบันการเงินชุมชน เป็นต้น

๒) ฐานการพัฒนาอาชีพ รายได้ เช่น การส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ การจัดทำบัญชีครัวเรือน การจัดตั้งธุรกิจชุมชน-วิสาหกิจชุมชน และการจัดทำแผนชุมชน ระบบการผลิต เกษตรยั่งยืน เป็นต้น

๓) ฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การอนุรักษ์/การจัดการลุ่มน้ำ ป่าชุมชน การดูแลที่ดิน เกษตรธรรมชาติ/ความมั่นคงทางอาหาร ประมงชายฝั่ง การจัดการขยะ เป็นต้น

๔) ฐานการสร้างสวัสดิการจากที่องค์กรชุมชน/กลุ่มจัดตั้งขึ้นเอง หรือผ่านการสนับสนุนงบประมาณสมทบกองทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการชาวบ้าน กองทุนรักษาบ้าน - รักษาดิน กองทุนฌาปนกิจ เป็นต้น

๕) ฐานการพัฒนาจากเครือข่ายงานประเด็น หรือเครือข่ายคลัสเตอร์ (Cluster) ที่เป็นการเชื่อมโยงประสานการทำงานร่วมกันของขบวนองค์กรชุมชนที่ทำงานในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้เกิดพลังการขับเคลื่อนงาน หรือเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนวัตถุดิบ แลกเปลี่ยนสินค้า หรือเป็นคู่ค้าฐานการผลิตซึ่งกันและกัน เช่น เครือข่ายเกษตรอินทรีย์ เครือข่ายข้าว เครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชน ร้านค้าชุมชน การจัดการที่อยู่อาศัย (บ้านมั่นคง) การก่อสร้างชุมชน/ช่างชุมชน ประมงพื้นบ้าน การจัดการภัยพิบัติหรือภัยจากธรรมชาติ สภาองค์กรชุมชน เครือข่ายภูมินิเวศวิถีวัฒนธรรม เป็นต้น

เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนของกลุ่มองค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการสำคัญ คือ

๑) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยให้มีระบบการช่วยเหลือทางสังคมในการดูแลสมาชิก และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

๒) เพื่อพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทให้มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการพัฒนาแก้ไขปัญหา พื้นฟูชุมชนท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นแกนหลัก และสามารถพึ่งตนเองได้

๓) เพื่อพัฒนาศักยภาพ และเชื่อมโยงเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีพัฒนาในพื้นที่

มีแนวทางการสนับสนุน ๔ ประการ ดังนี้

๑) สนับสนุนการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล/เมือง

๒) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่รูปธรรม “ตำบล/เมืองฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น” ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๓) สนับสนุนการจัดทำแผนแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือแผนพัฒนาทุกมิติ ที่บูรณาการแผนกับหน่วยงานภาคี

๔) สนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชน หน่วยงานภาคีในการจัดทำแผนปฏิบัติการ และงบประมาณกลุ่มจังหวัดอย่างบูรณาการ

ผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น

๑) ผลเชิงปริมาณ ผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ แยกเป็นรายภาค ดังนี้

ภาค	ผลดำเนินงาน (ครัวเรือน)
กรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก	๙๘ ตำบล ๒,๙๔๐ ครัวเรือน
กลางและตะวันตก	๙๕ ตำบล ๒,๘๕๐ ครัวเรือน
เหนือ	๑๑๖ ตำบล ๓,๔๘๐ ครัวเรือน
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๒๖ ตำบล ๓,๗๘๐ ครัวเรือน
ใต้	๙๘ ตำบล ๒,๙๔๐ ครัวเรือน
รวม	๕๓๓ ตำบล ๑๕,๙๙๐ ครัวเรือน

๒) ผลเชิงคุณภาพ

๒.๑) เกิดรูปธรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เห็นการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนของผู้มีรายได้น้อย เช่น คนคืนถิ่น/คนว่างงาน คนด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ คนรุ่นใหม่ ผู้รับผลกระทบจากโควิด-19 เป็นต้น มีอาชีพที่เกิดจากความถนัดของตนเอง เปลี่ยนจากการซื้อมาเป็นปลูกเอง ทำเอง นำอาชีพมาสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้ เดือนละประมาณ ๓,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท โดยสามารถแยกประเภทอาชีพได้ ดังนี้

- อาชีพที่เกี่ยวกับการผลิต-ปศุสัตว์ เช่น เลี้ยงไก่อินทรีย์-เลี้ยงกบ เลี้ยงโคเนื้อ-ปลูกหญ้า เลี้ยงจิ้งหรีด เลี้ยงปลาหมอเทศ เลี้ยงผึ้งโพรง-ผึ้งชันโรง ทำปุ๋ยมูลไส้เดือน-มูลแพะ น้ำหมัก/ปุ๋ยชีวภาพ ปลูกผักอินทรีย์ระยะสั้น ปลูกไม้ผลระยะยาว ปลูกพืชสมุนไพร เป็นต้น

- การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เช่น เครื่องนุ่งห่มของใช้จากผ้าบาติก ผ้าอู๊ก ผ้าย้อมคราม ทำเสื่อกก เป็นของใช้ในบ้าน จักสานจากต้นคลุ้ม ตะกร้า-กระบุงข้าวจากไม้ไผ่ กระเป๋าหนังแฮนด์เมด การผลิตเครื่องดื่มจากข้าวหอมมะลิ กระจายสารท้าวเม่า แหนมเห็ด-น้ำพริกเห็ด แยมมะขาม-สับปะรดกล้วยฉาบ-กล้วยตาก ถั่วคั่วสมุนไพร ปลาสาม ปลาแดดเดียว ใส่อั่วกบ พริกแกงสูตรโบราณ แปรรูปพืชสมุนไพร เป็นต้น

- การตลาด เช่น พัฒนาทักษะผู้นำองค์กรชุมชนด้านการตลาดออนไลน์ พัฒนาบรรจุดัชนีพัฒนาผลิตภัณฑ์-สินค้าให้ได้มาตรฐาน พัฒนาเพจเฟซบุ๊กและเว็บไซต์ตลาดนัดองค์กรชุมชนเป็นช่องทางการขายออนไลน์

- การบริการ (ท่องเที่ยวโดยชุมชน) เช่น การทำอาหารและขนมพื้นถิ่น การจัดสำหรับอาหารต้อนรับนักท่องเที่ยว ฝึกเด็กเยาวชนร่ำโหนดรับนักท่องเที่ยว เรือท่องเที่ยวชุมชน มีคฤศก์ชุมชน นักสื่อความหมายชุมชน

๒.๒) ตำบล/เมืองมีระบบช่วยเหลือทางสังคมในการดูแลสมาชิกในชุมชนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสสู่การจัดการและพึ่งพาตนเองที่สอดคล้องสามารถดูได้จาก ๔ มิติ ดังนี้

- มิตินี้มีแนวคิดและความสามารถเพิ่มขึ้น (ความรู้/ทัศนคติ/ทักษะ) ผู้มีรายได้น้อยมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดจาก “พึ่งพิง” เป็น “พึ่งตนเอง” (ปลูกเอง กินเอง) จาก “ทำมาหาซื้อ” เป็น “ทำมาหากิน” มีแผนกิจกรรมพัฒนารายครัวเรือน มีความรู้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ รู้จักปรับประยุกต์สิ่งของเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างเป็นอาชีพในการดูแลตนเอง และครอบครัว

- มิตินี้มีกลุ่มองค์กรชุมชนเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีศักยภาพเป็นพื้นที่การเรียนรู้ในเรื่อง “การสร้างอาชีพ” ให้กับคนในชุมชน และนอกชุมชน ในรูปแบบ “ศูนย์บ่มเพาะเศรษฐกิจและทุนชุมชน” จำนวน ๕๘ ศูนย์บ่มเพาะฯ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัดของผู้นำแต่ละคน จัดสรร-แบ่งปันผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินให้กับสมาชิกและกลุ่มเป้าหมาย มีระบบการจัดเก็บข้อมูลสมาชิกและกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

- มิตินี้มีคุณภาพชีวิตคนในชุมชนดีขึ้น มีอาหารกินโดยไม่ต้องซื้อทุกอย่าง เช่น ผัก ปลา กบ และไก่ มั่นใจจากสิ่งที่ปลูกหรือเลี้ยงด้วยตนเอง ลดรายจ่าย มีเงินออมในครัวเรือน มีอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง มีรายได้เลี้ยงดูครอบครัว มีการจัดสวัสดิการดูแลคนในชุมชน (กองทุนฌาปนกิจ/สวัสดิการเยี่ยมไข้/ค่ารักษาพยาบาล) แบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ อาหารแก่เพื่อนบ้าน เกิดความรักการดูแลซึ่งกันและกัน รู้สึกปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข

- มิตินี้ปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ภาคี ท้องที่ ท้องถิ่น จากการดำเนินงาน ทำให้หน่วยงานเข้าใจ ยอมรับ และสนับสนุนการทำงานของกลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชนมากขึ้น เช่น เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด นายอำเภอ ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สนับสนุนพันธุ์กบ ปลา ไก่ พืชผัก สมุนไพร สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสนับสนุนความรู้ในการจัดอบรมนักสื่อความหมายชุมชน การจัดสำหรับอาหารต้อนรับนักท่องเที่ยว ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน พัฒนาชุมชน พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สถาบันการศึกษา สนับสนุนความรู้ด้านการอาชีพต่าง ๆ เทศบาลตำบล/อบต. ให้คำแนะนำการจัดทำแผนเพื่อบรรจุในหน่วยงาน บริษัท/ธุรกิจเอกชน สนับสนุนงบประมาณ ให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินในการปลูกผักสวนครัว สนับสนุนการทำระบบบัญชีด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการกำหนดมาตรการหรือจัดทำโครงการในการช่วยเหลือและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนตามแนวนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ดังนี้

๑. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

มีการดำเนินโครงการ “สถานประกอบการเพื่อคนไร้ที่พึ่ง ๔ ภาค” โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับบริษัท วงษ์พาณิชย์ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด เพื่อพัฒนาศักยภาพคนเปราะบางทุกช่วงวัย จำนวน ๔๓ สาขา พร้อมรับผู้ใช้บริการไปทำงาน และขยายไปยังสถานประกอบการอื่น ๆ ทั่วประเทศ เพื่อสร้างโอกาสทางอาชีพที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ มุ่งเน้นการจับคู่กับภาคีเครือข่ายสถานประกอบการร่วมขับเคลื่อนการจ้างงานมีผู้ใช้บริการในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต และศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จำนวน ๙๑ แห่ง โดยมุ่งแสวงหาสถานประกอบการเครือข่าย จำนวน ๓๗๖ แห่งทั่วประเทศ ที่พร้อมรับผู้ใช้บริการเข้าทำงาน นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ มีผู้ใช้บริการทั้งภายในและภายนอก จำนวน ๘๕๘ คน เข้าทำงานกับสถานประกอบการเครือข่าย ทั้งทำงานแบบออกไปใช้ชีวิตด้วยตนเอง ทำงานแบบไป - กลับ และรับงานมาทำในหน่วยงาน มีรายได้เฉลี่ย ๑,๒๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการตั้งหลักชีวิต สร้างคุณค่าให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้

อีกทั้ง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพชีวิตของสมาชิกนิคมสร้างตนเอง และคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยได้มีนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐและสร้างความมั่นคงของประชาชน โดยใช้กลไกที่มีอยู่ในชุมชนเป็นตัวผลักดันในการส่งเสริมการสร้างอาชีพ เช่น การส่งเสริมการพัฒนาสังคมด้วยระบบเศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า : BCG Model ส่งเสริมให้สมาชิกนิคมสร้างตนเองและราษฎรในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง และราษฎรในพื้นที่มีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตัวเองและครอบครัวได้ ด้วยการส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวทาง BCG และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน รวมถึงการจัดจำหน่ายในรูปแบบต่าง ๆ การส่งเสริมอาชีพ/รายได้แก่ราษฎรบนพื้นที่สูง ผ่านการส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์ อัตลักษณ์ กลุ่มชาติพันธุ์ พร้อมการฝึกอบรมสร้างกลุ่มอาชีพตามทุนสังคม การใช้สื่อออนไลน์ในการทำตลาด พร้อมยกระดับผลิตภัณฑ์และการสร้างอัตลักษณ์ของแบรนด์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง มีคุณภาพและมาตรฐาน

โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้มีอาชีพและรายได้ เพื่อสามารถพึ่งพาตัวเองและครอบครัวได้ ผ่านโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ

ทั้งนี้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยสำนักงานธนานุเคราะห์ (สธค.) มีการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักงานธนานุเคราะห์กำหนดไว้ อาทิ การสนับสนุนทุนในการประกอบสัมมาอาชีพของวิสาหกิจชุมชน การถ่ายทอดความรู้การจัดทำบัญชีและการออมเงิน เพิ่มช่องทางสนับสนุนในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือบริการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สามารถเพิ่มศักยภาพในการลงทุนในการจัดทำผลิตภัณฑ์หรือมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เกิดความเข้มแข็งในการประกอบสัมมาอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมั่นคง ยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนให้เข้มแข็ง เพิ่มช่องทางการทำอาชีพเสริมหรือการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของวิสาหกิจชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตการให้บริการของสถานธนานุเคราะห์

๒. กรมกิจการเด็กและเยาวชน

มีการขับเคลื่อนการดำเนินการ จำนวน ๒ กิจกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

๒.๑ การสร้างงาน สร้างอาชีพเด็กและเยาวชน โดยการฝึกอบรมให้กับเด็กและเยาวชน ได้มีความรู้และทักษะด้านอาชีพ นำไปสู่การมีรายได้ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กในความอุปการะของกรมกิจการเด็กและเยาวชน จำนวน ๑๐๐ คน และแม่วัยใสหรือแม่วัยรุ่น จำนวน ๒,๒๘๐ คน

๒.๒ New gen start-up เพื่อสังคม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม (Social Enterprise) มีทักษะในการประกอบอาชีพ และมีพื้นที่ในการทำธุรกิจเพื่อพัฒนาสังคมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชน New Generation ที่มีธุรกิจอยู่แล้ว และเยาวชนกลุ่ม NEET

ทั้งนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพ มีทักษะและความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคมยุคดิจิทัล ซึ่งในอนาคตจะมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีที่มีแนวโน้มพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางด้านสังคมให้กับเด็กและเยาวชน

๓. กรมกิจการผู้สูงอายุ

มีการกำหนดมาตรการหรือจัดทำโครงการในการช่วยเหลือและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนตามแนวนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา คือ การให้ทุนกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๓.๑ การส่งเสริมการประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ

๑) ให้บริการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพรายบุคคล รายละ ๓๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระเป็นรายงวด ไม่มีดอกเบี้ย ภายในระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งผลการดำเนินงานสะสมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๖ จำนวน ๑๑๐,๘๐๗ ราย เป็นเงิน ๓,๐๑๖,๓๑๕,๑๘๕ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๖)

๒) ให้บริการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพรายกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้กลุ่มละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระเป็นงวดภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งผลการดำเนินงานสะสมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๖ จำนวน ๗๔ กลุ่ม เป็นเงิน ๖,๙๔๘,๓๖๐ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๖)

๓.๒ การร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ โดยดำเนินการผ่านการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพและรายได้ ซึ่งปัจจุบันมีกลุ่มผู้สูงอายุที่รวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพผ่านการกู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๗๔ กลุ่ม และมีผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนเพื่อขับเคลื่อนคลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน ๓๔,๘๐๒ คน ภายใต้อาสาสมัครที่ตนเองถนัด เช่น จักสาน ศิลปหัตถกรรม อาหาร เป็นต้น

๔. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อคนพิการให้เป็นรูปธรรมและมีโอกาสทางสังคมมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้คนพิการมีอาชีพและมีรายได้ที่มั่นคง ซึ่งมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและขับเคลื่อนวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ นายกสภมอองค์กรด้านคนพิการทั้ง ๗ ประเภท ผู้แทนจากกรมการจัดหางาน ผู้แทนจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้แทนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำและเสนอแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการต่อคณะอนุกรรมการฯ อีกทั้งขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมฯ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการประสานและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานและปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย

ปัจจุบัน วิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ แห่ง และเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณา (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานขับเคลื่อนวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ ขณะนี้อยู่ระหว่างกำหนัดตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินงานฯ และเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อการพิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัดต่อไป

๕. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

มีการดำเนินการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ผ่านการให้ความรู้ในกิจกรรมสนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือและทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินงานในรูปของวิสาหกิจชุมชน รวมถึงส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพพัฒนาผลิตภัณฑ์และรู้จักมาตรฐานต่าง ๆ และเมื่อผลิตภัณฑ์มีคุณภาพก็สามารถไปจดทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือโอท็อปของกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

๖. การเคหะแห่งชาติ

จัดตั้งกลุ่มอาชีพและส่งเสริมการลงทุนเพื่อสร้างงานในชุมชน โดยพัฒนาต่อยอดสินค้าจากอาชีพที่มีอยู่แล้วให้มีความน่าสนใจขึ้น มียอดขายมากขึ้น และมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการแนะนำสินค้า จำหน่ายสินค้า การชำระเงินผ่านระบบแอปพลิเคชันโดยได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผลักดันให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และพร้อมยกระดับเป็นชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Smart Sustainable Community : SSC) โดยมีชุมชนตัวอย่าง ดังนี้

๑) บ้านเอื้ออาทรรังสิตคลอง ๑๐/๒ จัดตั้งวิสาหกิจ “กลุ่มรักษ์สิ่งแวดล้อม” เป็นชุมชนที่มีศักยภาพในด้านการผลิตสินค้าชุมชน จึงนำมาพัฒนาต่อยอดการออกแบบบรรจุภัณฑ์ พัฒนาช่องทางการขายในรูปแบบออนไลน์ ทำระบบบัญชีรายรับ-รายจ่าย พร้อมจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน โดยการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ “เอื้อรักษ์” มีผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างจาน ไข่เค็มสมุนไพร และไม้กวาดที่ทำจากขวดพลาสติก

๒) บ้านเอื้ออาทรบางโฉลง จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน สามารถนำผลิตภัณฑ์ชุมชนมาวางขายโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จัดทำบัญชีเบื้องต้น รวมไปถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์และการสร้างแบรนด์เป็นการสนับสนุนสินค้าในชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีสินค้าขึ้นชื่อและได้รับความนิยมคือ น้ำพริกปลาร้า

๓) บ้านเอื้ออาทรเมืองใหม่บางพลี จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ชมรมซ่อมวัง” โดยได้จัดอบรมส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกและผู้อยู่อาศัยในชุมชน เช่น การทำกระเป๋าใบใหม่ การทำอาหารว่าง และการต่อยอดผลิตภัณฑ์

๔) บ้านเอื้ออาทรบางบัวทอง ๒ จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน “กลุ่มอาชีพกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากดินญี่ปุ่น” ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดวิสาหกิจกลุ่มอาชีพระดับจังหวัดปี ๒๕๖๔

๕) บ้านเอื้ออาทรนนทบุรี (วัดกู่ ๒) จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน “พัฒนาอาชีพสตรีบ้านเอื้ออาทรวัดกู่ ๒” โดยจัดทำผลิตภัณฑ์จากผ้า เช่น พวงกุญแจ กระเป๋าต่างค์ และที่สำหรับใส่แก้ว

๖) บ้านเอื้ออาทรเพชรเกษม ๘๑ จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนนวดกดจุดสะท้อนเท้า

๗) บ้านเอื้ออาทรขอนแก่น (บ้านเป็ด) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพชุมชนบ้านเอื้ออาทรบ้านเป็ด ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาไดโนเสาร์

๘) เคหะชุมชนคลองสี จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน “กลุ่มแม่บ้านการเคหะชุมชนคลองสี” ผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้าแฟนซี

๙) บ้านเอื้ออาทรอุบลราชธานี (ช่องเม็ก) จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนกาแพละเวนและนวดแผนไทย ผลิตภัณฑ์นวดแผนไทย

๑๐) เคหะชุมชนคลองแปด จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน “พริกแกงพวงแก้ว” ผลิตภัณฑ์พริกแกง

๑๑) บ้านเอื้ออาทรเชียงราย (แม่สาย ๑) จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน “กำลังเศรษฐกิจ” ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปผลไม้ (ไวน์ผลไม้) และน้ำพริก

๑๒) บ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า) จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า) ผลิตภัณฑ์หมวกสาน เครื่องจักสาน ปุ๋ยมูลไส้เดือน และน้ำหมัก EM

๑๓) บ้านเอื้ออาทรระยอง (บ้านฉาง) จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (บ้านฉาง) ผลิตภัณฑ์จากผ้าไทย

๑๔) บ้านเอื้ออาทรศาลายา ๑ - ๒ จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน “ร้านธนากรรมรีไซเคิล ศาลายา ๑ - ๒” ผลิตภัณฑ์พวงมาลัยจากกระดาษทิชชู และหมวกจากของน้ำยาปรับผ้านุ่ม

๑๕) บ้านเอื้ออาทรกาญจนบุรี (แก่งเสี้ยน) จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรกาญจนบุรี (แก่งเสี้ยน) ผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพร ขมิ้นชัน และทานาคา

๗. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไม่มีแผนงานโครงการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนโดยตรง เนื่องจากกลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชนที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุน มีสถานะเป็นทั้งวิสาหกิจชุมชน และไม่เป็นวิสาหกิจชุมชน แต่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้มีแนวทางส่งเสริม และสนับสนุนให้กลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน ประสานและเสนอแผนงานโครงการกับหน่วยงานภาคีพัฒนาต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างความร่วมมือ/สนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรชุมชน